

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus Tres spirituales

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

4. Sic instituendam mortificationem, vt opera præstantiora non impediuntur: & qua discretione in hac re imitandi sancti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

autem in executione huius doctrinæ nemo debeat suo iudicio fidere, sed libenter obsequi patris spiritualis, vel Confessarij consilijs, iam antè monuimus.

CAPVT LV.

Quatenus mortificatio exercenda sit, sine impedimento operum præstantiorum; quæque discretione in ea imitandi Sancti.

NON solum mortificatio carnis eò moderanda est, vt suppetant nobis integræ vires ad cætera officia pietatis ritè decenterque obeunda, verum etiam, vt opera charitatis ad consolationem proximorum, siue ex præcepto, siue ex consilio præstanda, non impediantur. Exempli causa, si ieiunium temperandum est, ad seruiendum promptius ægro, visendos carceres, aliosq; afflictos solandos, id omninò faciendum. Similiter, si ad recreandum hospitem, vel peregrinum etiam carnibus vescendum est ei, qui statuerat ab omnibus carnibus, & piscibus spontè se abstinere, consultius id faciet, quàm si propositi sui tenax sit. Quòd idem dicendum est de alijs operibus,

A a 5. ma-

✠ TRACTATUS DE

maximè quando illa opera charitatis pertinent ad commodum proximi. Ratio huius est, quia opera præstantiora semper anteferenda sunt minus præstantibus, at constat opera charitatis longè præstare, & Deo gratiora esse operibus, quamuis magnis, externæ mortificationis, si illa voluntariè, & non ex præcepto sint suscepta. Quare meritò dicit S. Hieronymus. Non mediocriter hallucinari, q̄ media bona præferunt summis, ieiunium caritati. Cum enim caritas sit mortificationis, omniumq; virtutum finis, proculdubio hæc secūdum illam moderari debet.

c. nō mediocriter, de Conf. d. 1.

In hist. religiosa.

B. Theodoretus commemorat Martianum monachum sanctissimum, licet in seculo fuisset regia stirpe oriundus, tamen postquam se in eremum abdidit, tanta seueritate vitam traducere cœpisse, vt in quartum vsque diem vna tantum panis libra contentus fuerit. Et tamen cum aliquando ad eum diuertisset Auitus monachus, vir summæ abstinentiæ, moderata ieiunij consueti lege, mensam illi apposuit, ac ad prandendum suo etiam exemplo inuitauit. Et cum Auitus constanter negaret se à more suo discessurum, hoc est, vt nihil ante occasum solis degustaret; Marti-
nus

aus ob pertinaciam illius in iudicio proprio ingemuit, & dixit. Nos quoque amice, complexi sumus vitæ genus, quod profiteris, & maiorem laboris, quam quietis, ieiunij quam manducationis rationem habemus: sed id quoque non ignoramus, caritatem nobilitorem esse virtute ieiunij, ac proinde merito hoc si spontaneum sit, illi posthabendum est. Hac oratione Martianus docuit liquidò, qua discretione seruanda sint ieiunia, aliæque similes mortificationes. Atque hanc doctrinam omnes sancti verbis & exemplis confirmarunt, vt tradit B. Augustinus in libro de moribus *Cap. 33.* Ecclesiæ, in quo postquam recensuisset graues Sanctorum sui æui pœnitentias, maximè monachorum, seueraque eorum ieiunia, subiungit. *Charitas præcipuè custoditur, caritate victus, caritati sermo, caritati habitus, caritati vultus aptatur: hanc si quis offendit, vno die durare non finitur. Sciunt hanc ita commendatam esse à CHRISTO & Apostolis, vt si hæc vna absit, inania; si hæc adsit, plena sint omnia.*

Vna tantum difficultas hic occurrit seruis Dei mortificationis, & perfectionis studiosis, ob admirandas pœnitentias & mortificationes, quas legunt in

Sanctorum vitis, an non illas imitari debeamus, cum Deus in diuina Scriptura nos ad eorum mores imitandos inuitet, & Ecclesia sancta eorum exempla in dies ob oculos ad imitandum proponat. Ad hoc respondemus: duplices in vitis Sanctorum expressas virtutes. Quædam sunt principales, in quib. diximus constitutam vitæ Christianæ perfectionem, veramque sanctitatem, vt est interna humilitas, mansuetudo, patientia, castitas, misericordia, charitas, propriæ voluntatis, iudicij, & passionum mortificatio, peccatorum odium, munditia cordis. In his omnes possumus imitari Sanctos, nullo etiam præfixo modo & mensura: siquidem in harum imitatione, nullus est excessus, nullum damnum, nullum absurdum, sed quo quis plus profecerit in humilitate, abnegatione sui, puritate, patientia, & charitate in Deum & proximum, hoc Deo gratior erit, & plus animæ suæ proderit. Aliæ verò virtutes sunt min⁹ principales, vt sunt mortificationes externæ, ieiunia, paupertas, tolerantia æstus, frigoris, imbrium, aliorumq; incommodorum & pœnarū temporalium, in quibus non consistit perfectio, & sanctitas, sed sunt instru-
menta

menta & media quibus perducimur ad perfectionem. In his autem Deus vult nos imitari sanctos iuxta certum quendam modum & mensuram, hoc est, vt afflictiones illas externas vsurpemus cōuenienter viribus naturalibus ab eo concessis. Nam clemētissimus Deus qui seruis suis immēsam impertiuit donorum suorum copiam, vt possint esse perfecti, & in veris solidisque virtutibus humilitatis, patientiæ, caritatis, & ceteris progressus facere: idem ad exercēdas mortificationes externas nō impertiuit omnibus easdem vires & pręsidia, sed alijs plura & maiora, alijs minora & pauciora: quia contentus est, si quisq; secundum facultatem sibi datam se exerceat. Qua moderatione si seruus Dei vtatur, non ideō iacturam facit alicuius boni: si enim non potest sine manifesto valetudinis suæ damno tanta ieiunia, quanta vsurpârūt sancti, sustinere, vel alias ferre asperitates, potest equē ac illi tantam animi submissionem, patientiam, mansuetudinem, puritatem cordis, ac deniq; sinceram caritatē sectari, in quibus virtutibus, quo quisq; plus profecerit, & simul voluntatē promptā habuerit plures mortificationes, grauioresq; subeundi, si vires suppetesēt, hoc copiosius exter-

nae mortificationis defectum supplebit.

Ex hac doctrina error eorum liquet, qui nullum ponunt studium in imitandis primarijs SS. virtutibus, cum tamen auxilia à Deo sufficientia præstò sint: ponunt autem in extraordinarijs poenitentijs, pro quibus imitandis vires sufficientes nequaquam acceperunt. Scriptura diuina narrat Deum Iudæ Machabeo eiusque fratribus, & quotquot ex eius stirpe erant inusitatam animi fortitudinem in oppugnandis gentibus concessisse, sic prorsus, ut paucorum militum ope ingentes fugaret exercitus, nam sex millibus aliquando deleuit centum hostium millia. Alij Israelite que ex illa stirpe non erant, conati sunt quidem imitari illos, sed gentilium armis deleti sunt. Cuius euentus causam illam Scriptura reddit, quod non fuissent ex eorum prosapia, quos Deus singulari sua prouidentia elegerat ad vindicandam populi Israelitici libertatem. Idem contingit in conflictu spirituali aduersus hostes anime, ut qui insolitis poenitentijs ad imitationem sanctorum pugnam inire volunt, sine peculiari Dei auxilio, in grauissima incidant mala. Nam primo consuetis corporis viribus destituuntur, tum irruunt morbi varij, hinc, inquit S. Basilius, omnia pristina

I. Mach. 2. 3.

virtutum exercitia deferuntur, & opus est ad illos curandos multis ministris. Verum & postea incipiunt ab omni mortificationum genere abhorreere, vt nec leuissimas deinceps subire velint, alijsque autores sint, ne subeant: ac quod peius est, vt animaduertit S. Vincentius, *De vita p̄i- rit. c. 3.* fraude callidissimi dæmonis eò pertrahuntur, vt totos se dedant inquirendis corporis commodis in cibo, potu, somno, otio, alijsq; carnis voluptatibus, ac proinde nec longè absint à grauibus peccatis, in quæ tales sæpè turpiter relabuntur. Hęc verò omnia mala auerti possunt seruata discretionis regula, secundum documenta & exempla Sanctorum.

CAPVT V.

Quibus rebus impedi solet exercitium mortificationis, ac primò quidem doctrina quorundam.

Non satis est, explorata nobis esse media, quibus excitemur ad mortificationis exercitium, ac discretionem, qua illud temperemus, verum etiam opus est notas nobis esse tentationes, quibus humani generis hostis illud impugnare consuevit. E quib⁹ vna est, doctrina quorundam auctoritate & eruditionis fama præstantium